

Ait Olma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ait Olma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16485>

Öz

Ait Olma Ölçeği, bireylerin farklı sosyal bağlamlarda deneyimledikleri ait olma duygusunu ölçmek amacıyla Kurtman Ersanlı ve Melike Koçyiğit tarafından 2013 yılında geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Geliştirme çalışması, ölçeğin Türk kültürüne özgü yapısını ve psikolojik özelliklerini ortaya koymuştur. Ölçek, genel aidiyet hissini üç temel alt boyutta inceleyerek, bu duygunun mesleki, arkadaşlık ve ailevi ilişkilerdeki farklılaşmasını değerlendirilmeye olanak tanır.

Toplam 22 maddeden oluşan ve 5'li Likert Ölçeği formatında derecelendirilen bu araç, sosyal psikoloji ve rehberlik alanlarında bireylerin sosyal entegrasyon düzeylerini ve psikolojik iyi olmalarını araştırmada kullanılmaktadır. Ölçeğin güvenilirlik ve geçerlik analizleri, akademik standartlara uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ait Olma, Aidiyet Duygusu, Sosyal Psikoloji, Psikometrik Özellikler, Kurtman Ersanlı, Melike Koçyiğit, Likert Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Kurtman Ersanlı, Melike Koçyiğit.

Amaç

Ait Olma Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yaşamlarındaki üç kritik sosyal ortamda (meslek/okul, arkadaş çevresi ve aile) kendilerini ne derece kabul edilmiş, değerli ve bağlı hissettiklerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, aidiyet kavramını tek boyutlu ele almak yerine, bağlama özgü farklılıkları yakalamayı hedefler.

Ölçek, araştırmacılara ve uygulayıcılara, bireylerin sosyal bağlanma zayıf olduğu alanları tespit etme imkanı sunar. Elde edilen veriler, özellikle genç yetişkinlerin sosyal uyum, motivasyon ve yaşam doyumu gibi konulardaki ihtiyaçlarını anlamada kritik rol oynamaktadır. Ölçek, psikolojik danışmanlık ve eğitim bilimleri alanlarında müdahale programlarının geliştirilmesi için temel veri sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel insani ihtiyaçlardan biri olan "ait olma" (belongingness) kavramına dayanmaktadır. Ait olma, bireyin anlamlı ilişkiler kurma ve bir gruba dahil olma arayışını ifade eden güçlü bir psikolojik yapıdır.

Ait Olma Ölçeği, bu yapıyı üç farklı ve bağımsız alt boyut üzerinden ölçmektedir:

Meslek/Okul Ait Olma: Bireyin çalıştığı veya eğitim gördüğü kuruma ve meslekte/öğrenci grubuna duyduğu bağlılık. (9 madde)

Arkadaş Ait Olma: Bireyin yakın arkadaş çevresi tarafından kabul edilme, desteklenme ve onlarla ortak bir kimlik paylaşma hissi. (7 madde)

Aile Ait Olma: Bireyin çekirdek ailesi içinde kendini güvende, sevilen ve koşulsuz kabul edilen bir üye olarak görme düzeyi. (6 madde)

Geçerlik

Ait Olma Ölçeği'nin yapısal uygunluğunu doğrulamak amacıyla geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Ersanlı ve Koçyiğit (2013) tarafından yürütülen geliştirme çalışması, yapı geçerliliğini destekleyen bulgular sunmuştur.

Özellikle keşfedici ve/veya doğrulayıcı faktör analizi teknikleri kullanılarak, ölçeğin teorik olarak öngörülen üç faktörlü yapıya ampirik verilerle tutarlı olduğu gösterilmiştir. Bu, maddelerin amaçlanan alt boyutları etkin bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin ölçüm tutarlılığını belirlemek amacıyla güvenirlilik analizleri yapılmıştır. Orijinal çalışmada, ölçeğin iç tutarlılık düzeylerinin yüksek olduğu bildirilmiştir. İç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa), ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı ölçme konusunda homojen olduğunu göstermiştir.

Yüksek güvenirlilik değerleri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklerde uygulandığında benzer sonuçlar üretme potansiyeline sahip olduğunu ve ölçüm hatasının kabul edilebilir sınırlar içinde kaldığını işaret etmektedir. Bu, ölçeğin araştırmalarda güvenle kullanılabilmesi anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal temelini oluşturan faktör analizi, 22 maddelik ölçek setinin üç ana faktöre ayrıldığını göstermiştir. Bu faktörler, ait olma kavramının çok boyutlu doğasını yansıtmaktadır:

Faktör 1: Meslek/Okul Ait Olma (9 madde)

Faktör 2: Arkadaş Ait Olma (7 madde)

Faktör 3: Aile Ait Olma (6 madde)

Bu üç faktörlü yapı, bireyin aidiyet hissinin evrensel bir düzlemden ziyade, spesifik sosyal

başlımlara göre farklılaştığını ve ölçümün bu ayrıntı dikkate alınması gerektiğini doğrulamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert Ölçeği. Derecelendirme şu şekildedir: 1= Hiç katılmıyorum, 5= Tamamen katılmıyorum. Yüksek puanlar, ilgili alanda yüksek ait olma düzeyini ifade eder.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yetkinler ve Genç Yetkinler

Age Group: Genellikle 18 yaş ve üzeri (üniversite öğrencileri ve genel yetkin popülasyonu)

Population Details: Türk kültürüne özgü sosyal dinamikleri temel alarak geliştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Aidiyet, Meslek, Arkadaşlık, Aile, Sosyal Bağlılık, Psikometri, Geliştirme Çalışması, Çıktı Tutarlılık, Faktör Yapısı.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: kersanli@omu.edu.tr (Kurtman Ersanli)

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir (Ondokuz Mayıs Üniversitesi ile ilişkilidir).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2013 yılında yayımlanan akademik makale aracılığıyla bilim dünyasına sunulmuştur. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle makaleye atıf yapılması gerekmektedir, ancak resmi izinler için sorumlu yazar Kurtman Ersanli ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.

Sorumlu Yazar İletişim E-postası: kersanli@omu.edu.tr

Kaynaklar

Ersanl?, K. ve Koçyi?it, M. (2013). Ait Olma Ölçe?i'nin psikometrik özellikleri. *Turkish Studies*, 8(12), 751-764.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s? a?a??dad?r: turkishstudies.net

Ölçe?in orijinal PDF doküman? buradan indirilebilir: ait-olma-olcegi-toad.pdf

Ait Olma Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

3 alt boyut ve 22 madde

Meslek (9 m):

Arkada? (7 m):

Aile (6 m):

ARABPSYCHOLOGY.COM